

Analyse af boldbaner og lysanlæg

- maj 2022

(1) Indstilling

Fodboldanalysen indstiller at:

- Der afsættes kr. 6.158.000 til investeringer i boldbaner og lys (se bilag 1), heraf:
 - Ny-anlæg af bane i Viborg B 67, Bruunshåb Tapdrup IF og Ravnsbjerg IF
 - Renovering af boldbane i Løvel UIF
 - Renovering af lysanlæg i Vridsted IF, Kjeldbjerg UIF, Viborg B 67, Borup IF, Løgstrup G&IF, Ulbjerg IF og Søndermarkens IK
- Kultur- & Fritidsudvalget forholder sig til anlæg af yderligere kunstgræsbane.
- Kultur- & Fritidsudvalget forholder sig til principielle forhold vedrørende klubflytning.

Følgende bemærkes til indstillingen:

Baner

Analysen viser, at der er behov for mindre drænrenovering på 1 baneanlæg, samt at 3 baneanlæg har belægningstal, der i væsentlig grad vanskeliggør planlægning/afholdelse af træning/kamp. Der er endvidere et akut tidsperspektiv vedr. etablering af baneanlæg i Viborg B 67 (ekstrem belægning) og Bruunshåb Tapdrup IF (deadline for Fredskov). Der indstilles til investeringer på kr. 5.82 mio. kr., hvoraf den kommunale andel udgør kr. 5.258.000.

Lysanlæg

Analysen viser, at der er uanvendeligt/utilstrækkeligt lys-niveau (lux-tal) på 7 baneanlæg, jf. hensyn til sportsligt niveau og omgivelser. Der indstilles til investeringer på kr. 1.2 mio. kr., hvoraf den kommunale andel udgør kr. 900.000.

Kunstgræs

Analysen viser, at der ikke umiddelbart er noget, som taler imod anlæggelsen af ny kunstgræsbane i Viborg Kommune. Samtidig er der heller ikke et tvingende argument, der nødvendiggør anlæggelse af ny kunstgræsbane. Såfremt KFU ønsker at placere én ny kunstgræsbane i Viborg Kommune, er det mest oplagt at placere banen i Skals FF. Indstilling ift. investeringer vil i den sammenhæng afhænge af valg af bane-infill (fx BGR-gummi eller sand).

3 scenarier

Afhængigt af KFUs beslutning vedr. kunstgræs, foreligger 3 investeringsscenarier:

	Kunstgræs	Lysanlæg	Baner	Samlet	Kommunal andel
Scenarie 1	Ingen	Ja - 1.20 mio.	Ja - 5.82 mio.	7.02 mio.	6.16 mio.
Scenarie 2	BGR – 3.5 mio.	Ja - 1.20 mio.	Ja - 5.82 mio.	10.52 mio.	8.77 mio.
Scenarie 3	Sand – 4.75 mio.	Ja - 1.20 mio.	Ja - 5.82 mio.	11.77 mio.	9.62 mio.

Det bemærkes, at der ikke er afsat midler til boldbaner og lysanlæg i overslagsårene i byrådets budget.

(2) Indledning

(2.1) Baggrund

Kultur- & Fritidsudvalget (KFU) har bedt Viborg Idrætsråd om at gennemføre en fodboldanalyse i 2022 med henblik på at afklare behovet for ny-anlæg og renoveringer af græsbaner, kunstgræs og lysanlæg ved fodboldklubber i Viborg Kommune. Analysen ligger i forlængelse af de tidligere fodbold-analyser som Viborg Idrætsråd har foretaget for KFU i 2009, 2012, 2015 og 2019.

(2.2) Proces

Kultur- & Fritidsudvalget og Viborg Idrætsråd har aftalt en proces i forbindelse med fodboldanalysen, der i overordnede træk består af følgende elementer.

Tid	Aktivitet
Oktober 2021	Dialog og forventningsafstemning med Kultur Service & Events
November 2021	Research (litteratur) & modelteoretisk arbejde i sekretariatet
13. januar 2021	Det årlige fodboldmøde med DBU (orientering af proces)
1. februar 2022	Ansøgningsfrist
Februar 2022	Besigtigelsestur/observation af lysanlæg
April 2022	Besigtigelsestur/observation af boldbaner
April/maj 2022	Databehandling
12. maj	Rapport fremsendes til KFU
31. maj	Fremlæggelse for Kultur- & Fritidsudvalget

(2.3) Formål

Kultur- & Fritidsudvalget og Viborg Idrætsråd har aftalt, at analysen skal belyse i hvilket omfang ansøgte fodboldklubber i Viborg Kommune har behov for anlæg og/eller renovering af henholdsvis græsbaner, lysanlæg og kunstgræsbaner. Alle projekter inddeles i behovsfarver (rød, gul, grøn, blå). Analysen indstiller som hovedregel, at røde og orange projekter imødekommes. Bemærk, at analysen fokuserer på *foreningsbehovet* (og ikke på eventuelle behov hos fx skoler, institutioner, private mv.).

(2.4) Økonomi

Der er ikke på forhånd afsat et fast kommunalt beløb til at håndtere de behov, som analysen måtte identificere. Aftalen med KFU er, at idrætsrådet kortlægger behovene – herunder anvender samme behovskriterier (farver) som ved tidligere fodboldanalyser og på den måde muliggør sammenligning med tidligere år. Herefter pågår en politisk proces hvor tidshorisont og det samlede støttebeløb bl.a. afgøres af behovenes karakter, behovenes omfang samt de kommunale anlægsmuligheder. Klubbens procentvise egenfinansiering og forventede udgifter fremgår af nedenstående tabel:

Opgave	Egenfinansiering	Pris 2015	Pris 2023
Kunstgræs (ny-anlæg – sand)	37 pct.		4.75 mio. kr.
Kunstgræs (ny-anlæg – gummi)	37 pct.	3.2 mio. kr.	3.75 mio. kr.
Græsbane (ny-anlæg)	10 pct.	1 mio. kr.	1.76 mio. kr.
Græsbane (renovering)	10 pct.	50-200.000 kr.	0.1 – 1.0 mio. kr.
Lysanlæg (ny-anlæg/renovering)	25 pct.	50-250.000 kr.	50-350.000 kr.

(3) Analyse

I det følgende er det nu hensigten at belyse ansøgernes anlægs- og renoveringsbehov ift. først *græsbaner* (afsnit 2.1), så *lysanlæg* (afsnit 2.2) og derefter *kunstgræsbaner* (afsnit 2.3).

(3.1) Græsbaner

11 fodboldklubber har ansøgt fodboldanalysen om ny-anlæg og renovering af græsbaner – fordel på 5 nyanlæg og 6 renoveringer. Analysen af *græsbaner* følger aftaler og fremgangsmåder fra de tidligere fodboldanalyser. Det betyder at fokus er på hvor stort pres, der er på klubbens baner. Ved større renoveringsopgaver inddrages ud over belægningspres erfaringer fra Park & Vej (ansvarlig for løbende baneplej), samt den aktuelle besigtigelse af banen.¹ Følgende formel anvendes til at beregne klubbernes banebelægning:

$$X = \frac{(\text{truppens spillere} * \text{træningstimer}) + (\text{truppens hjemmekampe} * \text{kamptid}/30 \text{ uger})}{\text{Antal baner}}$$

Formlen viser kort fortalt hvor mange spillere der står pr. bane pr. time i klubben.² Uddybende beskrivelser af metoden kan læses i bilag 2.

(3.1.1) Ny-anlæg af græsbaner

På baggrund af ovennævnte fremgangsmåde ser behovene ud som følger hos de fem klubber, der ansøger om anlæg af nye græsbaner:

Tabel 1: *Spillere pr. bane på de ansøgte anlæg*

<i>Behovsdefinition</i>	<i>Gns.-belastning</i>	<i>Spids-belastning</i>	<i>Klub</i>
Planlægning ekstrem vanskelig	25-50	50-100	Viborg B67 Ravnsbjerg IF
Planlægning meget vanskelig	15-25	30-50	BT IF
Planlægning mulig	10-15	20-30	SIK
Planlægning let	0-10	0-20	IF Trojka

I det følgende knyttes bemærkninger til hver af de fem ansøgere.

Viborg B67

Klubben er beliggende ved Finderuphøj Skole og råder pt over to baner med en belægning, der gør planlægning ekstrem vanskelig. Klubben ønsker at etablere en ungdomsafdeling, men har ikke græstid til at udbyde flere aktiviteter. Ydermere presses klubben af vandudfordringer på bane 2, hvilket gør etableringen af bane 3 til et akut anliggende.³

¹ Hvis en klub fx har lav banebelægning - og i princippet kan undvære den bane, der søges renovering af - indstilles klubben ikke til bevilling uanset hvor nedslidt banen måtte være.

² En lignende formel bruges til at beregne hvor stort pres, der er på klubbernes lysbaner.

³ Det bemærkes, at Kultur & Udvikling i samarbejde med Park & Vej yder et stort arbejde for at løse udfordringerne med bane 2.

Bruunshåb Tapdrup

Klubben fik i fodboldanalysen 2012 bevilliget en bane til etablering i 2015. Projektet har imidlertid været udfordret. Primært pga. et langvarigt forløb med Miljøstyrelsen om at få lov til at etablere yderligere en bane i området. Sekundært pga. afventning for at sikre, at baneetablering ikke konfliktede med en østlig omfartsvej omkring Viborg. I forlængelse af de mangeårige forsinkelser ønskede det afgående Kultur- & Fritidsudvalg at sikre, at behovet for en ny bane som minimum var uændret ift. behovet på beslutningstidspunktet. Analysen viser, at der i 2022 er en mindre stigning i belægningspres i forhold til 2012. I det lys indstiller analysen til etablering af bane 3 i Bruunshåb.⁴ To opmærksomhedspunkter skal fremhæves. For det første skal der afsættes midler til etablering af erstatningsskov. For det andet udløber Miljøstyrelsens tilladelse til etablering af banen d. 23. juni 2023 (med mindre baneetablering er påbegyndt). Projektet har således en akut karakter.

Ravnsbjerg IF

Klubben er primært beliggende ved Hald Ege Skole, hvor klubben råder over to baner med en belægning, der gør planlægning ekstrem vanskelig. Dertil har klubben en bane i Ravnstrup. Klubben ønsker at etablere en bane langs Herningvej. Området er behæftet med en del begrænsninger jf. særlige skovforhold, men der foreligger markarealer langs Herningvej. Sagen kan dog indebære et ekstraordinært langt forberedende forløb med diverse undersøgelser, hvorfor Idrætsrådet anbefaler, at en afklaringsproces påbegyndes snarest muligt.

Søndermarken IK

Klubben har en høj belægning på baneanlægget ved Viborg Syd, men er stadig inden for rammerne af den grønne kategori ("planlægning mulig"). Endvidere bemærkes, at Idrætscenter SYD Viborg har nedlagt et græsområde for at etablere P plads. Udvidelsen af P pladsen er et myndighedskrav som følge af udvidelse af halfaciliteterne. Dertil har Idrætscenter SYD Viborg omforandret et græsområde til sandbaner. Græsområdet svarer til 2 håndboldbaner og var tidligere defineret som udendørs håndboldbaner, men blev primært benyttet af fodbold. Beregningerne af Søndermarkens IKs belægning er naturligvis foretaget på baggrund af de til rådighed værende baner – altså uden de nu nedlagte arealer.

IF Trojka

Klubben ansøger om at flytte baneanlæg fra sin nuværende placering syd for Randersvej/Viborgvej til en placering ved siden af hal og skole. Klubbens nuværende belægning er i den blå kategori ("Planlægning er let"). Ønsket om at flytte baneanlægget handler imidlertid ikke om belægningspres men om at samle byens folkeskole og idrætsaktiviteter i samme område.⁵ En sådan sammenkobling af faciliteter giver typisk god mening i såvel et drifts- som fællesskabsperspektiv. Dette er en særlig og ny problemstilling, som fodboldanalysen ikke har præcedens og metodik til at afklare entydigt. Fodboldanalysen kan give følgende vejledende data til behandling i KFU:

⁴ Det bemærkes, at belægningspresset hos BT IF såvel i 2012 som i 2022 er orange ("planlægning meget vanskelig").

⁵ Hammershøj hallen har ansøgt om 20 millioner til en samlet og stærk opgradering af idræts- og kulturfaciliteterne i Hammershøj. Ansøgningen indeholder bl.a. sammenkobling af eksisterende hal, friluftsbad og fodboldbaner.

- I 50 pct. af kommunes landsbyer/byområder, er faciliteter til skole, hal og boldbaner samlet.
- I 58 pct. af kommunes landsbyer/byområder, er faciliteter til skole og hal samlet.
- I 65 pct. af kommunes landsbyer/byområder, er faciliteter til hal og boldbaner samlet.
- IF Trojka har pt. 67 medlemmer (alle ungdomsmedlemmer).
- Ved Hammershøj skole ligger allerede en boldbane til skolebrug. IF Trojka oplyser, at banen ofte er våd. Der foreligger ikke viden om drænforhold. (Prisramme: 20.000 – 1. mio.).⁶
- Der er et uafklaret potentiale i at sælge eksisterende boldbane midt i Hammershøj by til udstykning til nye boliger.
- En flytning af boldbanerne vil indebære merudgifter til etablering af flere omklædningsrum i Hammershøjhallen (skøn: 1-1,5 mio.)
- Der er ikke fortilfælde, hvor en klub i Viborg Kommune vedvarende blot har 1 bane. Det er med andre ord sandsynligt, at klubben vil efterspørge flere baner med tiden.

Fodboldanalysen indstiller til KFU, at sagen drøftet ud fra principielle overvejelser, samt at en mere præcis økonomi i et samlet flytningsprojekt opgøres.

3.1.2 Renovering af græsbaner

Analysen har ansøgninger om 11 projekter til renovering af baner fra 6 klubber. 7 af de 11 ansøgninger omhandler dræn af baner. Dræn af bane er et relevant behov i fodboldanalysen i det omfang ansøgerklubben er afhængig af den pågældende bane for at kunne opretholde en rimelig banebelægning. 9 af de 11 projekter kan løses og håndteres af Kultur & Udvikling via den løbende banepleje i de kommende år. Det er projekter fra klubber i hhv. Bjerringbro, Borup, Kjeldbjerg og Sparkær). De 2 resterende ansøgerklubber har projekter for henholdsvis kr. 100.000 (Løvel) og kr. 1. mio. (Rødkærsbro). Disse opgaver kan ikke integreres i eksisterende driftsbudgetter og behandles derfor i fodboldanalysen. Tabel 2 viser banebelægning hos de to ansøgerklubber.

Tabel 2: Spillere pr. bane før renovering

<i>Behovsdefinition</i>	<i>Spiller pr. bane (før renovering)</i>	<i>Klub</i>
Planlægning ekstrem vanskelig	25-50	
Planlægning meget vanskelig	15-25	Løvel (lysbane)
Planlægning mulig	10-15	Rødkærsbro
Planlægning let	0-10	

Rødkærsbro bemærker i deres ansøgning, at det er klubbens kampbane, der trænger til dræning. Kampbanen udgør et samlingspunkt i forhold til hal, legeplads og øvrige aktiviteter (fx tennis, multibane, MTB-spor, mv.).

⁶ Prisen på drænopgaver er stærkt varierende. Såfremt der ikke er dræn i banen ved Hammershøj Skole, skal der etableres en form for dræn. Dræn i hele banen koster ca. kr. 1. mio. ved delvis dræning afhænger prisen af antal drænede m2. Hvis der derimod er dræn i banen, så kan drænet være i stykker og kræve renoveringer. I nogle tilfælde kan man nøjes med at oprense drænbrønd og skylle eksisterende dræn til en pris på ca. kr. 20.000.

(3.2) Lysanlæg

10 fodboldklubber har ansøgt fodboldanalysen om renovering af deres eksisterende lysanlæg. Klubbernes lysbehov (lux-tal) er defineret med reference til sportsligt niveau og med hensyntagen til omgivelserne (naboer, fredskov, trafik, mv.). Tabel 3 viser lux-tal afhængig af forskellige typer af behov, hensyn og niveau.

Tabel 3: Kategorisering af lux-behov⁷

	Lux-tal	Behov
Klasse 1	500+	Lysniveau til 1. Division og superliga
Klasse 2	250-499	Lysniveau til 2. division og ungdomselite
Klasse 3	126-249	Lysniveau kan give lysspild og være til gene for beboere i området
Klasse 4	76-125	Lavt lysniveau – tager hensyn til omkringliggende bebyggelse
Klasse 5	50-75	Utilstrækkeligt lysniveau
Klasse 6	0-50	Uanvendeligt lysniveau

De 10 klubbers lysanlæg er i forlængelse af ansøgningsfristen blevet besigtiget af idrætsrådet henholdsvis d. 22. og 24. februar 2022. På alle besigtigede anlæg er der foretaget identiske luxmålinger med faste målenedslag.⁸ På den baggrund er der identificeret lux-tal for minimums, maksimums og gennemsnitlige lux-værdier på hvert enkelt anlæg. De pågældende målinger og beregninger fremgår af tabel 4.⁹

Tabel 4: LUX-målinger på de ansøgte anlæg

Klub	Gns.	Min	Max	Min/Gns.	Min/Max
Vridsted IF	Funktionsfejl				
Kjeldbjerg UIF	23	5	42	0,21	0,12
B67	27	10	80	0,37	0,13
Borup	38	16	81	0,42	0,20
Løgstrup	40	13	+200	0,33	0,07
Ulbjerg	44	24	110	0,55	0,22
SIK (lysbane 4)	60	20	110	0,33	0,18
SIK (lysbane 3)	78	24	145	0,31	0,17
Bjerringbro IF	101	40	+200	0,39	0,20
Alhedens IF	110	35	+200	0,32	0,19
Skals FF	Frafalder ansøgning om renovering af lys				

Det gennemsnitlige lux-tal udgør det, som i det følgende betragtes som "lux-tallet" på det enkelte anlæg, dvs. graden af banelys, når dette skal samles i et enkelt tal. Derudover giver forholdet mellem minimum/gennemsnit og minimum/maksimum indikationer på variation og ustabilitet i den måde

⁷ DBU, (2016): "Lys-niveau til divisionsklubber". Rambøll (2013): "Lux 125 kan give lysspild og være til gene for beboere". Københavns Kommune (2020): "Anlæg af ny kunstbane med "lavt lys-niveau" på 75 lux"

⁸ På alle baner er der foretaget 7 gældende målinger. Dels 2 målinger der hvor baner typisk har deres laveste lux-tal (midt i hver af de to mål). Dels 4 målinger, der hvor baner typisk har deres højeste lux-tal (kanterne af de to målfelter). Dels 1 måling der hvor baner typisk har deres gennemsnitlige lux-tal (banens midterste plet). Et vægtet gennemsnit af de 7 målinger giver en god indikation af banens gennemsnitlige lux-tal.

⁹ Der er en række naturlige fejlkilder i målinger af lux-tal. Fx er lux-målere sensible i forhold til hvordan de vinkles imod lyset under de enkelte målinger. Derudover kan de faktiske lux-målinger afhænge af den konkrete lux-måler (instrument) ligesom aftenmørke på måledagen kan have betydning for målinger. For at reducere fejlkilder er de konkrete målinger begrænset til to dage i samme uge, ligesom der er anvendt samme instrument og samme målepersion.

som den enkelte bane er oplyst på, hvilket kan forværre lysanlæggets funktion uafhængigt af det samlede lux-tal (gns.).

(3.3) Kunstgræsbaner

4 klubber har ansøgt fodboldanalysen om kunstbane. I det følgende analyseres behovet for anlæg af flere kunstgræsbaner i Viborg Kommune. Først undersøges i hvilket omfang, der bør anlægges flere kunstgræsbaner i Viborg Kommune. Derefter undersøges hvilke klubber i Viborg Kommune, der i givet fald har størst behov for nye kunstgræsbaner.

(3.3.1) Bør der anlægges flere kunstgræsbaner i Viborg Kommune?

Der er næppe muligt at udpege én indikator, der alene kan svare på, om der bør anlægges flere kunstgræsbaner i Viborg Kommune. I bestræbelserne på at indkredse et gyldigt svar på spørgsmålet er der udvalgt og søgt svar på 9 indikatorer, der følger aftaler og fremgangsmåder fra den tidligere kunstgræsanalyse i 2019 (se bilag 3). Analysen svar er opdateret til 2022-forhold, hvor særligt følgende 4 indikatorer kan belyse behovet for yderligere kunstgræsbaner:

Tabel 5: Bør der anlægges flere kunstgræsbaner i Viborg Kommune? (4 indikatorer)

	<i>Indikatorer</i>	Analyse
1	Hvor mange kunstgræsbaner er der i hhv. DK, Region Midtjylland og Viborg Kommune?	Viborg er sammenlignet med de omkringliggende kommuner relativt godt stillet i forhold til borgere per kunstgræsbane, men er under gennemsnit i forhold til opland per kunstgræsbane.
2	Hvordan er de eksisterende kunstgræsbaner fordelt i VK (er der geografiske tomrum)? Hvor lang er køreafstanden fx til kunstgræsbaner i VK sammenlignet med resten af Region Midtjylland?	Der er relativt flere byer i Viborg Kommune, der har mere end 20 km til den nærmeste kunstgræsbane sammenlignet med øvrige midtjyske kommuner.
3	Hvordan er booking og faktisk brug af kunstgræsbaner i Region Midtjylland og Viborg Kommune?	Kunstgræsklubberne i Viborg Kommune booker ca. banerne lige så meget som de øvrige midtjyske kommuner (58 pct. i Viborg sammenlignet med 50 - 66 pct. i de øvrige kommuner)
4	Hvad betyder en kunstgræsbane for udvikling i klubbens medlemstal?	Der synes at være positiv sammenhæng mellem vækst i medlemstal og etablering af kunstgræs-bane. Fx har de 6 kunstgræsklubber (gns.) fået en medlemsfremgang på 18 pct. efter anlæggelse af kunstgræsbanerne. Til sammenligning er medlemstallet faldet med 7 pct. i de øvrige jyske fodboldklubber og 3 pct. i VK som helhed.

Med udgangspunkt i ovenstående er der ikke umiddelbart noget, som taler imod anlæggelsen af ny kunstgræsbane i Viborg Kommune. Samtidig er der heller ikke et tvingende argument, der nødvendiggør anlæggelse af ny kunstgræsbane. Hvis KFU på baggrund af ovenstående vurderer, at der med fordel kan anlægges en ny kunstgræsbane i Viborg Kommune, er det relevant at undersøge, hvilke ansøgerklubber, der synes at have det største behov. Det er nu hensigten i det følgende afsnit.

3.3.2 Hvilke klubber i VK har størst behov for nye kunstgræsbaner?

Analysen af ansøgernes behov for kunstgræsbane følger aftaler og fremgangsmåder fra fodboldanalysen i 2019. Her blev Viborg Idrætsråd bedt om at tage særlige hensyn til geografiske forhold. Det blev operationaliseret, så det blev tillagt betydning, hvor langt ansøger har til nærmeste kunstgræsbane og hvor mange spillere i naboklubber, der oplever at være serviceret af en eventuel ny kunstgræsbane hos ansøger.¹⁰ De samme principper er anvendt i indeværende analyse af behovet for kunstgræsbaner. Analysen af kunstgræsbaner foretages derfor med udgangspunkt i følgende formel:¹¹

$$\text{Klubbens kunstgræsbehov} = A * M * S * B$$

- A = Afstand til nærmeste kunstgræsbane i Viborg Kommune
- M = Antal medlemmer i ansøgerklub
- S = Antal medlemmer i naboklubber, der oplever sig serviceret af kunstgræsbanen * 0,33¹²
- B = Belægningspres på klubbens samlede anlæg¹³

På baggrund af ovennævnte fremgangsmåde ser behovene ud som følger hos de tre ansøgerklubber:

Tabel 6: De ansøgte klubbers kunstgræsbehov (2022)

Klub	KM til nærmeste kunstgræsbane	Antal medl. i egen klub ¹⁴	Antal medl. i støtteklubber (1/3) ¹⁵	Belægnings-pres ¹⁶	SUM
Skals FF	12	178	95	10	2.029.200
Overlund GF	0	498	121	30	1.807.740
Trojka	19	67	0	4	5.092
Løgstrup	Klubben har trukket deres ansøgning				

¹⁰ Ansøgere er derfor blevet bedt om at indhente tilkendegivelser fra sådanne støtteklubber. Støtteklubberne er i den sammenhæng blevet bedt om at tilkendegive henholdsvis:

(1) at de vil foretrække at en evt. ny kunstgræsbane placeres ved ansøgerklubbens faciliteter
(2) at de vil bruge denne bane som deres første prioritet.

¹¹ De samlede fodboldklubber blev på fælles møde (dec. 2018) bedt om at give input til hvilke parametre der bør betyde noget – og hvor meget de forskellige parametre bør betyde - når klubbernes ønsker/behov for kunstgræsbane skal sammenlignes. Klubbernes vurderinger er båret med ind i den endelige udformning af ovennævnte analysemodel.

¹² Opbakning fra opland/naboklubber kunne alternativt være operationaliseres med udgangspunkt i ”befolkningsgrundlag” eller ”klubber tættest på ansøgerklub”. I så fald ville ansøgerklubben automatisk få ”opbakningen” fra de borgere/klubber, der ligger tættest på ansøgerklubbens potentielle kunstbanefaciliteter. Denne fremgangsmåde er fravalgt, da den rummer flere uøjagtigheder. Fx kan man forestille sig en klub, der foretrækker at køre andre steder hen, jf. eksisterende klubsamarbejdsrelationer mv. eller typisk ikke har hold der benytter kunstgræsbaner.

¹³ Belægningspresset på klubbens samlede anlæg er bl.a. relevant fordi kunstbaner generelt tåler mere brug/slitage og således i betydeligt omfang kan siges at afhjælpe evt. belægningspres hos ansøger.

¹⁴ Eksisterende kunstgræsklubber i Viborg Kommune har gennemsnitligt 421 medlemmer (se bilag 3). Til sammenligning har Skals FF 178 medlemmer og IF Trojka 67 medlemmer.

¹⁵ Klubber der ”bakker op”, skal være geografisk tættere på en potentiel ny bane end andre eksisterende baner. Samtidig bemærkes, at andre idrætter ikke er relevante støtteklubber. Det samme er tilfældet for skoler, efterskoler, mv..

¹⁶ Belægningspres er et gennemsnitligt mål for spiller pr. bane pr. time i den foreningsmæssige åbningstid. Tallet beregnes med udgangspunkt i medlemstal, medlemstyper, og antal baner.

Ovenstående tabel 6 viser, at behovet for en ny kunstgræsbane umiddelbart synes størst i Skals FF. Man kan diskutere om de beregnede forskelle er tilstrækkeligt store til at kunne anbefale placering i én klub fremfor en anden klub. Tabel 7 viser sammenlignelige behov fra 2019 analysen, hvor Stoholm IF blev bevilliget en kunstgræsbane.

Tabel 7: De ansøgte klubbers kunstgræsbehov (2019)

Klub	KM til nærmeste kunstgræsbane	Antal medl. i egen klub	Antal medl. i støtteklubber (1/3)	Belægnings-pres	SUM
Stoholm IF	19	303	139	14	11.203.122
Skals FF	12	196	90	14	2.963.520
Rødkærsbro IF	10	169	0	11	18.590

Såfremt man ønsker at placere én (og præcist én) ny kunstgræsbane i Viborg Kommune er det mest oplagt – med udgangspunkt i de aftalte parametre - at placere banen i Skals FF.¹⁷

Hvis man ønsker at anlægge nye kunstgræsbaner i Viborg Kommune, må man endvidere forholde sig til de mange forskellige typer af kunstbaneunderlag, der findes på markedet (se fx fodboldanalysen 2019) – herunder den hastige udvikling på området. I forbindelse med anlæg af kunstgræsbanen i Stoholm IF blev der af Viborg Kommune valgt et nyere og mere bæredygtig underlag med sand-infill fremfor det mere brugte infill lavet af SRB-gummi. Banen i Stoholm er indviet og taget i brug medio 2022. Inden der prioriteres underlag til eventuelt nye kunstgræsbaner i Viborg Kommune, synes det hensigtsmæssigt at afvente erfaringer med underlaget i Stoholm. Uanset valg af kunstbaneunderlag synes det dog rimeligt af ansøgerklubber (jf. kommunens nye miljøprioriteringer ift. gummi-infill) maksimalt skal medfinansiere kr. 1.440.000. Det var tilfældet for Stoholm IF og modsvarer forholdsmæssigt det beløb, som øvrige kunstgræsklubber i Viborg Kommune er blevet bedt om at medfinansiere ved tidligere fodboldanalyser.

(4) Fremtidige fodboldanalyser

Den generelle udvikling inden for fodbold og facilitetsbrug peger i stigende grad på, at fodbold bliver en helårssport qua øget brug af kunstgræsbaner. Det gælder særligt for spillere i alderen 10+. I Viborg er der anlagt 8 kunstgræsbaner i de seneste år. Det må forventes, at efterspørgslen for kunstgræsbaner vil fortsætte. Fx har 4 klubber ansøgt om kunstgræsbane i indeværende analyse. De eksisterende kunstgræsbaner har samtidig en alder (slid), der kræver snarlige investeringer i renovering af overdelen (græstæppe + infill).

Efterspørgslen på nye kunstgræsbaner, samt behovet for renovering af eksisterende kunstgræsbaner betyder et fortsat pres på anlægsbevillinger på fodboldområdet. Også øvrige idrætsgrene har relevante ønsker om facilitetsforbedringer. I det lys indstiller Viborg Idrætsråd til, at fremtidige

¹⁷ Såvel ansøgerklubber som de øvrige klubber i Viborg Kommune er blevet spurgt til deres syn på at etablere 2 halve baner frem for en hel bane. Klubberne har samstemmende frabedt sig muligheden for 2 halve baner og har alene ønsket at forholde sig til placering af hele kunstgræsbaner.

fodboldanalyser alene prioriterer røde behov ved ny-anlæg af græsbaner, samt at der stilles krav om tydeligt behov ved ny-anlæg af kunstgræs. Derudover foreslår Viborg Idrætsråd at genbesøge rammerne for egenbetaling i dialog med fodboldklubberne og med reference til egenbetaling i andre idrætter.